

betaling for hjemmehjælp, som ofte vil have en varig karakter i modsætning til den rent midlertidige husmoderafløsning, må der efter udvalgets opfattelse i høj grad kunne tages hensyn til arten af de ældres indkomst. Det vil således være naturligt, når det drejer sig om enlige ældre, der ikke har forsørgerpligt over for andre, i vidt omfang at kræve fuld betaling for hjemmehjælp, når den ældre er i besiddelse af formue, selvom denne er beskedent. Også i øvrigt vil en mere konkret bedømmelse af arten af den ældres indtægter være rimelig. Det vil således være naturligt at tage hensyn til, om der til pensionen af det offentlige ydes tillæg, der er beregnet at skulle medgå til udgifter til personlig bistand, f. eks. bistands- og plejetillæg til invalidepensionen og det særlige tillæg til pensionister over 80 år. Under hensyn hertil foreslår udvalget, at det overlades til kommunalbestyrelsen at opkræve betaling efter et konkret skøn.

17. I de tilfælde, hvor invalide- og folkepensionister herefter skal yde betaling for modtagelse af hjemmehjælp, finder udvalget det rimeligt, at kommunalbestyrelsen i fornødent omfang har adgang til at modregne betalingen for modtagelse af hjemmehjælp i den vedkommende tilkommende pension.

18. Det nye rådighedsbeløb er foreslået indført for at anspre kommunerne til at etablere en *organiseret hjemmehjælp*, og rådighedsbeløbet skal derfor efter udvalgets opfattelse alene kunne benyttes til at bestride udgifterne til denne hjemmehjælp. Det fremgår deraf, at kommunerne ikke må disponere over et eventuelt restbeløb af den nye rådighedssum til andre formål til fordel for pensionisterne, derunder heller ikke yde kontante beløb til pensionisterne til antagelse af hushjælp. I det omfang, der ydes kontante beløb til vanskeligt stillede pensionister, må beløbet således som hidtil udredes af rådighedssummen til personligt tillæg efter folkeforsikringslovens § 40, stk. 11, jfr. herved pkt. 13. For de små kommuners vedkommende vil det kunne være vanskeligt at få organiseret en hjemmehjælpsordning, men udvalget ønsker heroverfor at påpege, at flere kommuner i fællesskab vil kunne organisere en hjemmehjælpsordning.

19. Udvalget vil anse det for u hensigtsmæssigt, om de af en kommune truffne afgørelser om ydelse af hjemmehjælp i form af udsendelse af hjemmehjælperne skulle kunne gøres til genstand for anke til højere myndighed. Man ønsker herved også at pege på, at hjemmehjælpsordningerne ikke vil afskære vanskeligt stillede pensionister fra som personligt tillæg til pensionen at begære kontant hjælp til dækning af udgifterne ved selv at antage og aflønne fornøden hushjælp med sædvanlig adgang til rekurs til vedkommende amtmand og socialministeriet efter reglerne i folkeforsikringslovens § 69, stk. 1. Udvalget foreslår derfor, at kommunalbestyrelsernes afgørelser med hensyn til udsendelse af hjemmehjælperne er endelige.

20. Udgifterne ved indførelsen af hjemmehjælpen kan kun opgøres meget skønsmæssigt, idet det ikke er muligt med nogen sikkerhed at skønne over, i hvilket tempo ordninger vil blive indført, ligesom det uden dybtgående undersøgelser af de igangværende ordninger er vanskeligt talmæssigt at fastslå, hvor store besparelser hjemmehjælpen vil medføre på andre områder (særlig alderdomshjem og sygehuse).

Som udgangspunkt for beregningerne kan det oplyses, at hjemmehjælpsudgifterne i 7 kommuner (herunder København og Århus), i hvilke det vides, at ordningen er indført, i 1956-57 har udgjort 2,2 mill. kr. Da rådighedsbeløbet i disse kommuner samtidig var ca. 13 mill. kr., vil de 10 pct. heraf, som efter forslaget kan bruges til hjemmehjælp, antagelig fuldt ud blive anvendt. Der vil næppe blive tale om nogen besparelse på de almindelige rådighedsbeløb, der herved frigøres i de pågældende kommuner, da disse normalt ved slutningen af regnskabsåret anvender de resterende beløb til de dårligst stillede rentemodtagere (pensionister). Det ekstra rådighedsbeløb på ca. 1,3 mill. kr. til hjemmehjælp, disse kommuner kan disponere over, må herefter anses for mindsteudgiften ved ordningens indførelse.

Merudgiften (bortset fra besparelserne på andre konti) til ordningen i tiden fremover kan anskues, når det oplyses, at det samlede rådighedsbeløb i 1955-56 var 31,6 mill. kr., samt at dette under hensyn til prisstigningerne nu må opgøres til ca. 39